

Dvornosť, dvorenie a gentlemanstvo

Jozef Domin

21. augusta 2019 † Spoločnosť † Etiketa

Vznik dvornosti

Dvornosť – kurtoázia, je kultúrny jav úzko spätý s kresťanskou civilizáciou. Ide v ňom o špecifickú formu vzťahu mužov k ženám, ktorá vychádza z prirodzeného obdivu mužov k ženskej kráse, telesnej i duševnej, ale je doplnená a obohatená o kresťanský kultúrno – civilizačný rozmer.

Ako už napovedá samotný názov „dvornosť“, táto forma mužsko-ženských vzťahov, sa začala vyvíjať na panovníckych a šľachtických dvoroch (court), ako výraz zjemnenia mravov, v súvislosti s postupnou christianizáciou Európy od 4. storočia p.K. Na vytváranie kvalitatívne nového vnímania ženskej dôstojnosti a atraktívnosti, mal kľúčový vplyv kult Panny Márie. Žena, v pohanstve vnímaná často ako nevyhnutné zlo, dosiahla skrze dôstojnosť Matky Božej, nový spoločenský status. Stala sa predmetom dovtedy nepoznaného obdivu a oslavovania.

Tento obdiv a oslava, sa z roviny verbálnej a myšlienkovvej, postupne preniesla aj do sféry každodenného života. Z očarenia, obdivu a oslavy sa stal každodenný rituál drobných úsluh, poklôn, slovnej a pohybovej galantnosti, ktorý mal obklopiť dámu baldachýnom triumfu ženského pôvabu nad prirodzenou mužskou drsnosťou. Z pokladnice týchto, po stáročia zhromažďovaných kultúrnych pokladov čerpáme dodnes. Mnohé európske ženy ani netušia výšku svojho postavenia v porovnaní s neurópskymi ženami. A teda ani hĺbku pádu, ktorý ich pravdepodobne čaká.

Zdroj: commons.wikimedia.com

Moderná žena

Vpád modernity do ustálených vôd európskych tradícií spôsobil postupné vytrácanie sa tejto dvornosti a galantnosti z verejného života. Časom sa z predmetu obdivu a dvornosti – ženy (dámy) – stávala občianka (niekde súdružka), zamestnankyňa a študentka, v rozťahaných alebo vulgárne obtiahnutých nohaviciach, so slovníkom riadne vycválaného kozáka a so sexuálnymi dobrodružstvami, v rámci ktorých je dvorenie stratou času. Následkom toho sa postoj mužov transformoval zo zbožného obdivu do polohy pohrdania

a hédonizmu. Naivné ženy si mysleli, že „rovnosť“ bude znamenať ich povýšenie na úroveň mužskej moci a namiesto toho prišla „rovnosť“ na spôsob mužskej partie, v rámci ktorej vyhráva silnejší a ten kto poslužil, je bez milosti odkopnutý. Ženy sa stali súčasťou „partie“ rovnakej príležitosti; už ich nikto nevidí ako niečo výnimočné a obletovania hodné. So satanistickou ohavnosťou to vyjadril jeden z patrónov modernizmu, markíz de Sade: „Medzi ženou a nočníkom nie je žiadny rozdiel – do oboch len vykonávam svoju biologickú potrebu.“ Tak bohužiaľ vníma často dnešný mužský svet ženu, s výhľadom na novú dobu, ktorá sa radikálne priblížila a v ktorej si tento typ muža nájde iný „nočník“ (umelú ženu alebo iného muža) pričom ženu už nebude potrebovať vôbec. Tým bude poníženie ženy a pád z výšin kresťanskej civilizácie do priepasti pohanstva dovŕšený.

Návrat k dvornosti

Ak chceme zabrániť tomuto poníženiu ženy, musíme zachovať a obnoviť tradíciu kresťanskej dvornosti a galantnosti. V žene musíme vidieť sestru Panny Márie, sestru našej pramatky – sv. Evy, sestru všetkých úctyhodných matiek a panien, ktoré putovali dejinami. Vtedy nebudeme vidieť v žene len predmet na ukojenie sexuálneho pudu, ale ušľachtilú nádobu Bohom stvorenej duše, ktorej sme povinní preukazovať úctu, lásku a dvornosť.

Tento prístup platí pri každej žene, nielen takej, ktorá je krásna, ušľachtilá, inteligentná a dobrá. Gentleman sa pozná podľa toho, že sa chová ohľaduplne a dvorne aj k žene z najnižšej sociálnej vrstvy, žene vulgárnej a s odpustením, hlúpej. Skrze túto ženu, nech je akokoľvek prízemná, dáva gentleman najavo svoju vďaku Bohu za to, že niečo také úchvatné a krásne ako ženu vôbec stvoril. Zároveň ďakuje Bohu za to, že skrze ženu prišla Spása na svet a v neposlednej rade, ako správny kresťan, dáva najavo svojou zdvorilosťou, že si uvedomuje fyzickú slabosť každej ženy a svojim prípadným ponížením galantne kompenzuje túto ženinu nevýhodu.

Zdroj: commons.wikimedia.com

Nácvik dvornosti

Pre gentlemana je dôležité získať „habitus“ dvornosti na takej úrovni, aby pri kontakte s ženou – dámou nemusel uvažovať o každej minúte kontaktu v štýle: čo mám teraz urobiť? Aj keby neovládal všetky pravidlá spoločenskej etikety, pomôže mu základný „senzus“ dvornosti – zdvorilosť. Byť zdvorilý je základným postojom kresťanského gentlemana ku všetkým, nielen k ženám. Ako napovedá etymológia slova „zdvorilosť“, jedná sa o napodobovanie dvorských mravov človekom, ktorý sa na panovníckom alebo šľachtickom dvore nepohybuje, ale sa cielene „po-dvoril“ alebo „z-dvoril“. V dnešnom svete je to v podstate každý, kto sa rozhodol, že sa bude chovať ako gentleman, bez ohľadu na okolnosti moderného sveta.

Tento vnútorný princíp zdvorilosti, pokiaľ je dostatočne vštepený a vžitý, prevedie muža úskaliaми spoločenského styku bez vážnejšej ujmy. Automaticky ho bude nabádať, aby ženu vo všetkom uprednostnil a pomáhal jej, takže drobné prešľapy voči bontónu budú určite prehliadané.

Vyššie štádium dvornosti spočíva v galantnosti. Muž prekračuje hranicu všeobecnej zdvorilosti a v súkromnom rozhovore so ženou, alebo verejne, upozorňuje na jej krásu, pekné oblečenie, chváli jej vkus, inteligenciu a šikovnosť, skrátka – lichotí jej. Opäť platí, že predmetom tejto dvornosti nemusia byť len tie najlepšie ženy, ale samozrejme, že okruh sa oproti bežnej gentlemanskej zdvorilosti predsa len zužuje. Avšak kresťanský gentleman vie, že správna lichôtka v pravý čas doslova prežiarí ženu celý deň. Dokonca aj tej najzatvrdenejšej feministke. Kto tvrdí opak, ten vôbec nepozná ženy a nie je ich ani hoden. A preto s vedomím, že urobíme nejakej žene deň krajším, mali by sme tak činiť aj u žien starších, nebletovaných a osamelých.

Prípadné negatívne reakcie feministických radikálok si netreba všímať. Na verejnosti vás budú kritizovať a doma im bude vaša lichôtka bzučať v hlave ešte celý večer. A nebude to ich večer najhorší.

Zdroj: commons.wikimedia.com

Vyvolená žena

Voči svojej vyvolenej žene, či už v štádiu nahovárania alebo zasnúbenia, sa gentleman chová ako pokorný služobník, odhodlaný na všetko, pokiaľ to neporušuje Božie a cirkevné prikázania. Niet na svete krajšej ženy, šikovnejšej a inteligentnejšej. Byť galantný k svojej nastávajúcej manželke je navyše radosťou, ktorá pri dobrej kondícii pretrvá celý spoločný život.

Gentleman sa nikdy neprestáva dvoriť svojej žene. Väčšina manželstiev začne škripať práve vtedy keď muž zabudne na dve veci: prehliadať negatívne vlastnosti svojej ženy a neustále zdôrazňovať jej kladné stránky; a to aj vo svojom vnútri. Ak si osvojí tieto dve zručnosti, tak nakoniec s uspokojením zistí, že jeho manželka skutočne je tá: najkrajšia, najmilšia, najinteligentnejšia a najšikovnejšia. A to aj vtedy, ak by on mal byť v jej očiach tým najhlúpejším a najnešikovnejším.

Nakoniec každá pevnosť kapituluje a po dlhoročnej stálosti v lichotení, sa gentleman dočká uznania aj od svojej manželky (myslíme uznania po svadbe; pred svadbou sa uznania samozrejme dočkal). Tá ho začne skutočne porovnávať s ostatnými mužmi a so zdesením zistí, že si pravdepodobne vybrala to najlepšie čo bolo na trhu. Ak sa aj vyskytne v okolí niekto ešte galantnejší a zdvorilejší, tak určite nebude taký milý a pekný ako jej manžel, alebo nebude tak dobre opravovať vypínač či variť špagety. Niečo sa vždy nájde, pokiaľ ste gentlemanom.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/dvornost-dvorenie-a-gentlemanstvo/>